

Zamówienia publiczne w pytaniach i odpowiedziach

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Rozdział I. Ogólne zasady udzielania zamówień, komunikacji z wykonawcami i dokumentowania przebiegu postępowania

1. Wyłączenia stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych

1.1. Zakres wyłączeń stosowania przepisów ustawy

Pytanie: *Czy w PrZamPubl wyłączone jest stosowanie przepisów tej ustawy do zamówień o wartości poniżej 130 000 zł?*

Odpowiedź: W ustawie – Prawo zamówień publicznych określony został próg wartościowy wyznaczający obowiązek stosowania przez zamawiającego przepisów ustawowych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 PrZamPubl przepisy ustawy stosuje się, co do zasady, do udzielania zamówień publicznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 zł, przez zamawiających publicznych.

Artykuł 11 ust. 1 PrZamPubl zawiera wykaz zamówień i konkursów zwolnionych ze stosowania ustawy ze względu na ich przedmiot, przy czym warto zauważyć, iż jest on częściowo inny od obowiązującego na mocy ZamPublU. Zwolnione ze stosowania PrZamPubl są:

- 1) **zamówienia i konkursy na usługi arbitrażowe lub pojednawcze**, tj. usługi, do których realizowania konieczna jest zgoda obu stron, świadczone przez osoby bądź instytucje wybrane w sposób, który nie może być poddany procedurom zamówień. Zwolnienie obejmuje z mocy ustawy postępowania polubowne i mediacyjne;
- 2) **usługi prawne, które mogą być zamawiane bez stosowania przepisów ustawy**, jeżeli przedmiotem zamówienia jest:

- a) zastępstwo procesowe wykonywane przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu PrawZagrRPU, w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
 - b) doradztwo prawne wykonywane przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu PrawZagrRPU, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w lit. a, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
 - c) notarialne poświadczanie i uwierzytelnianie dokumentów;
- 3) **usługi prawne, do których świadczenia wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów, oraz związane z wykonywaniem władzy publicznej.** W tym kontekście warto przypomnieć motyw 25 dyrektywy 2014/24/UE uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, gdzie wskazano, że: „Niektóre usługi prawne są świadczone przez usługodawców wyznaczonych przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego, obejmują reprezentowanie klientów w postępowaniu sądowym przez prawników, muszą być świadczone przez notariuszy lub są związane z wykonywaniem czynności urzędowych. Takie usługi prawne są zazwyczaj świadczone przez podmioty lub osoby fizyczne wyznaczone lub wybrane w sposób, który nie może być regulowany przepisami dotyczącymi zamówień; tak może być np. w przypadku wyznaczania prokuratorów w niektórych państwach członkowskich. Usługi takie powinny zatem być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy”;
- 4) **usługi prawne związane z przymusową restrukturyzacją albo umorzeniem lub konwersją instrumentów kapitałowych** – udzielając zamówienia na usługi prawne, zamawiający może korzystać z ułatwień wynikających z art. 359–361 oraz 392 PrZamPubl,
- 5) **usługi badawcze i rozwojowe** – co do zasady, wyłączenie ma wspierać współfinansowanie programów badawczo-rozwojowych przez przemysł (motyw 35 dyrektywy 2014/24/UE). W efekcie procedurami wymienionymi w PrZamPubl objęte są tylko te usługi badawczo-rozwojowe, których wyniki mają służyć wyłącznie potrzebom instytucji zamawiającej i gdy całość wynagrodzenia za usługę wypłaca zamawiający (oba warunki muszą zostać spełnione łącznie), i gdy przedmiot zamówienia obejmuje:
- a) usługi badawcze i eksperymentalno-rozwojowe oraz pokrewne usługi doradcze (CPV 73000000-2),
 - b) usługi badawcze i eksperymentalno-rozwojowe (CPV 73100000-3),
 - c) usługi badawcze (CPV 7311000-6),
 - d) laboratoryjne usługi badawcze (CPV 73111000-3),
 - e) usługi badań morskich (CPV 73112000-0),
 - f) usługi eksperymentalno-rozwojowe (CPV 73120000-9),
 - g) projekt i realizację badań oraz rozwój (CPV 73300000-5),

h) studium przedwykonalności i demonstrację technologiczną (CPV 73420000-2),

i) testy i ocenę (CPV 73430000-5).

Należy podkreślić, że w swoim podstawowym założeniu korzyści płynące z usług badawczych lub rozwojowych nie powinny służyć wyłącznie zamawiającemu do prowadzenia jego własnej działalności, ale również innym podmiotom. Jeśli jednak zamawiający otrzymuje środki publiczne, w tym np. unijne, które wydatkuje w związku z udzieleniem zamówienia publicznego, to przyjmuje się, że zamówienie jest opłacane w całości przez zamawiającego. Definicje usługi badawczej i pracy rozwojowej zawarto w art. 4 ust. 2 i 3 PrSzkolWyzN;

- 6) **nabywanie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych** – udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych. Definicja audycji wynika z treści art. 4 pkt 2 RTVU, zgodnie z którą jest to ciąg ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez niego (audycja audiowizualna) albo ciąg dźwięków (audycja radiowa), stanowiący, ze względu na treść, formę, przeznaczenie lub autorstwo, odrębną całość w stworzonym przez dostawcę usługi medialnej programie lub katalogu audycji, publicznie udostępnianych w ramach audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, usługą medialną jest natomiast usługa w postaci programu albo audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi jej dostawca i której podstawowym celem jest dostarczanie, poprzez sieci telekomunikacyjne, ogółowi odbiorców audycji, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych; usługą medialną jest także przekaz handlowy. Definicja obejmuje również emisje realizowane w Internecie;
- 7) **nabycie własności lub innych praw, w tym najmu i dzierżawy, do istniejących budynków lub nieruchomości** – w tym wypadku zamawiający zmuszony jest skorzastać z określonej lokalizacji, w związku z czym trudno jest oczekiwać od niego zastosowania trybu konkurencyjnego;
- 8) **usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych**, w rozumieniu ObrInstrFinU oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności.

Stosowania procedur PrZamPubl nie wymaga również:

- 1) **zawieranie umów pożyczek i kredytów** – bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ObrInstrFinU, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej (art. 11 ust. 1 pkt 8 PrZamPubl);
- 2) **zamawianie usług w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom**, świadczonym przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objętych kodami CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów (art. 11 ust. 1 pkt 9 PrZamPubl);

- 3) **nabywanie usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego koleją lub metrem** (art. 11 ust. 1 pkt 10 PrZamPubl);
- 4) **dostawa uprawnień do emisji gazów cieplarnianych i innych substancji do powietrza**, jednostek poświadczonej redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu UprawEmGazCiepU.

Warto dodatkowo wskazać na pewne zmiany w zakresie wyłączeń, wprowadzone na mocy ustaw szczególnych. I tak:

- 1) z art. 11 ust. 4 pkt 3 PrZamPubl, zwalniającego ze stosowania ustawy do zamówień dotyczących wytwarzania znaków legalizacyjnych i nalepek kontrolnych, od 4.9.2022 r. zostaną wykreślone wyrazy „i nalepek kontrolnych”. Zmianę tę wprowadził art. 11 ZmPrDrog20. Chodzi o nalepki kontrolne umieszczane na przedniej szybie pojazdów – ich stosowanie zostanie wycofane z zakresu obowiązkowego stosowania w ramach pakietu deregulacyjnego wnioskowanego przez Ministra Cyfryzacji. Rezygnacja z nalepek ma być ułatwieniem dla obywateli i zmniejszeniem obowiązków organów samorządowych. Utrzymywanie obowiązku wydawania nalepki w dzisiejszych realiach jest niezasadne, skoro proces rejestracji pojazdów jest w pełni powiązany z centralną ewidencją pojazdów i skoro można zachować dotychczasowy numer rejestracyjny pojazdu wcześniej zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 11 ust. 3 PrZamPubl został uchylony 15.9.2021 r. na mocy art. 22 pkt 2 ZmBankFGwU. Równocześnie w art. 11 ust. 5 pkt 10–12 PrZamPubl zostały dodane wyłączenia analogiczne do przewidzianych oryginalnie w art. 10 ust. 1 pkt 5 oraz art. 11 ust. 3 PrZamPubl. Natomiast wyłączenia z art. 11 ust. 5 pkt 13 i 14 PrZamPubl są nowymi wyłączeniami, obowiązującymi od 15.9.2021 r. Dodatkowo, zgodnie z art. 44 ZmBankFGwU, do umów ramowych zawartych przez BFG przed 15.9.2021 r. z uwzględnieniem uchylanego art. 10 ust. 1 pkt 5 lub art. 11 ust. 3 PrZamPubl, stosuje się przepisy dotychczasowe, jednak nie dłużej niż do 31.12.2021 r. Przepisy uchylone od 15.9.2021 r. mają też zastosowanie do udzielenia zamówienia publicznego na podstawie umów ramowych zawartych przez BFG, jednak nie dłużej niż do 31.12.2021 r.;
- 3) stosunkowo najnowsze wyłączenia ze stosowania PrZamPubl przewidziano w PomocUkrainaU. Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od 24.2.2022 r. (z wyjątkiem: art. 12 ust. 10–16, art. 72 oraz art. 89 PomocUkrainaU, które weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia oraz art. 95 PomocUkrainaU, który wszedł w życie 27.3.2022 r.). Regulacje objęte ustawą obowiązują z mocą wsteczną, tj. od 24.2.2022 r. W ustawie przewidziano wyłączenia z obowiązku stosowania PrZamPubl. Zgodnie z art. 12 ust. 6 PomocUkrainaU, nie stosuje się przepisów PrZamPubl do:
 - a) zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy, o której mowa w art. 12 ust. 1–4, 18 i 19 PomocUkrainaU, przez wojewodę, inne organy administracji publicznej, jednostki podległe lub nadzorowane przez organy administracji publicznej, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, związki jednostek samorządu terytorialnego lub związki metropolitalne,

- b) informowania o pomocy kierowanej do obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 PomocUkrainaU.

Udzielając powyższych zamówień, zgodnie z art. 12 ust. 7 PomocUkrainaU, wojewoda, inny organ administracji publicznej, jednostka podległa lub nadzorowana przez organy administracji publicznej, jednostka sektora finansów publicznych, inny organ władzy publicznej, jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny, **w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym udzielono zamówienia, zamieszcza w BZP informację o udzieleniu zamówienia**, o którym mowa w art. 12 ust. 6 PomocUkrainaU, podając:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego,
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną,
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług,
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia,
- 5) wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów PrZamPubl,
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

Zgodnie z treścią art. 8 PomocUkrainaU do zamówień publicznych niezbędnych do realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 PomocUkrainaU, przez organy gmin, a także zakupu sprzętu i usług, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 PomocUkrainaU, stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 6 i 7 PomocUkrainaU (tj. przepisy dotyczące wyłączenia z obowiązku stosowania PrZamPubl oraz obowiązku zamieszczania informacji o udzieleniu zamówienia w BZP).

Artykuł 26 ust. 5 PomocUkrainaU stanowi, że do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia prawa do świadczeń, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1–4 PomocUkrainaU, oraz dofinansowania, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 PomocUkrainaU, nie stosuje się przepisów PrZamPubl.

Zgodnie z art. 26 ust. 6 PomocUkrainaU podmiot udzielający powyższego zamówienia **w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym udzielono tego zamówienia, zamieszcza w BZP informację o jego udzieleniu**, w której podaje:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego,
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną,
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług,
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia,
- 5) wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów PrZamPubl,
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

Omówione powyżej regulacje są najistotniejszymi wyłączeniami z zasady stosowania PrZamPubl, choć warto wspomnieć, że ustawa obejmuje również inne wyłączenie – opisane np. w art. 80 czy 82 PrZamPubl.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przewidywała w art. 6 ust. 1 wyłączenie, zgodnie z którym do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów PrZamPubl, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego. Przepis ten był od początku zaprojektowany jako tymczasowy i obowiązywał przez 180 dni od wejścia w życie KoronawirusU. Warto zauważyć, że pomimo uchylecia art. 6 ust. 1 i 2 KoronawirusU, w dalszym ciągu obowiązuje odrębna podstawa wyłączenia stosowania PrZamPubl. Artykuł 46c ZapobChoróbU zawiera wyłączenie podobne do uchylonego już wyłączenia z art. 6 ust. 1 i 2 KoronawirusU i stanowi, że do zamówień na usługi, dostawy lub roboty budowlane udzielanych w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. W przypadku gdy zamówienie dotyczy inwestycji, o której mowa w art. 95d ust. 1 ŚOZŚrPubU (tj.: inwestycji polegającej na utworzeniu na obszarze województwa: nowego podmiotu leczniczego lub nowych jednostek lub komórek organizacyjnych zakładu leczniczego podmiotu leczniczego, albo innej inwestycji dotyczącej wykonywania działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, której wartość kosztorysowa na dzień złożenia wniosku przekracza 2 mln zł) nie stosuje się także warunku uzyskania opinii o celowości inwestycji, o której mowa w tym przepisie.

Ustawa z 28.10.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2112), dodała nowy art. 6a w KoronawirusU, zgodnie z którym do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów ZamPublU, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.

Podstawa prawna:

- ustawa z 28.10.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2112),
- PomocUkrainaU,
- art. 2, 11, 80, 82 PrZamPubl.

1.2. Zwolnienie od stosowania ustawy PZP na przykładzie zamówień na usługi badawcze

Pytanie: Wyższa uczelnia techniczna przyjęła zlecenie polegające na wykonaniu ekspertyzy dotyczącej technicznej awarii urządzenia, do jakiej doszło w toku jego zwyczajnej eks-

płotacji. Kompletna ekspertyza zawierać musi również wyniki badań naukowych, których przeprowadzenie uczelnia zamierza zlecić swoim pracownikom naukowym. Czy takie usługi (tj. usługi badawcze w ramach zleconej ekspertyzy) mogą zostać zwolnione ze stosowania PrZamPubl na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 3? W art. 11 ust. 1 pkt 3 PrZamPubl wymienione są „usługi badawcze lub rozwojowe, chyba że są one objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
- b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający”.

Czy w związku z tym wykonanie prac przynależnych, w sensie potocznym, do wykonywania badań naukowych, takich jak np.: opracowanie programu prac badawczych, metodyki pobierania próbek do badań, kierowanie zespołem badawczym albo analiza wniosków z badań końcowych należy uznać za tożsame z treścią art. 11 ust. 1 pkt 3 PrZamPubl?

Odpowiedź: Pomocna w zakresie oceny wskazanych w pytaniu prac, w kontekście możliwości wyłączenia ze stosowania PrZamPubl, jest definicja badań naukowych i prac rozwojowych zawarta w PrSzkolWyżN.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 PrSzkolWyżN działalność naukowa obejmuje badania naukowe, prace rozwojowe oraz twórczość artystyczną, a badania naukowe obejmują:

- 1) badania podstawowe rozumiane jako prace empiryczne lub teoretyczne mające przede wszystkim na celu zdobywanie nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- 2) badania aplikacyjne rozumiane jako prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń.

Prace rozwojowe z kolei, zgodnie z treścią art. 4 ust. 3 PrSzkolWyżN, obejmują nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług. Nie zalicza się do nich działalności obejmującej rutynowe i okresowe wprowadzanie do nich zmiany, nawet jeżeli mają one charakter ulepszeń.

Jak widać z powyższych definicji, cechą każdego działania badawczego lub rozwojowego powinno być dążenie do pozyskania nowej wiedzy. Usługi o charakterze *stricte* doradczym, eksperckim, a także porządkującym zebrany materiał badawczy nie będą w związku z tym objęte wyłączeniem od stosowania PrZamPubl, określonym w jej art. 11 ust. 1 pkt 3.

Podstawa prawna:

- art. 11 ust. 1 pkt 3 PrZamPubl,
- art. 4 PrSzkolWyżN.

2. Plan zamówień publicznych

2.1. Instrukcja publikacji planu zamówień publicznych

Pytanie: *Czy opublikowana została instrukcja publikacji planu postępowań?*

Odpowiedź: Poniżej przedstawiamy szczegółową instrukcję publikacji planu postępowań opublikowaną na stronie WWW platformy e-Zamówienia¹:

- 1) należy zalogować się na konto podmiotu bądź zarejestrować się – o ile wcześniej nie doszło do rejestracji;
- 2) *supervisor* podmiotu przypisuje użytkowników do podmiotu i nadaje im stosowne uprawnienia (*supervisor* może także nadać uprawnienia samemu sobie) takie jak: publikator planów, rejestracja planów, przegląd planów, aktualizacja planów;
- 3) po kliknięciu w kafelek „Moje plany” należy kliknąć przycisk „Dodaj plan”, wypełnić pole dotyczące roku, za jaki publikowany jest plan, kliknąć przycisk „Utwórz” i do tak utworzonego planu dodawać kolejne pozycje planu;
- 4) po zakończeniu uzupełniania planu można go opublikować w BZP, klikając przycisk „Opublikuj”. Zanim to nastąpi, pojawi się komunikat z pytaniem, czy na pewno chcesz opublikować plan. W przypadku odpowiedzi pozytywnej należy kliknąć „Tak, chcę opublikować” – po czym następuje publikacja planu;
- 5) w prawym górnym rogu ekranu pojawi się komunikat o treści „Pomyślnie opublikowano!”.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.2. Przygotowanie planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych i zasady jego aktualizacji

Pytanie: *W jaki sposób należy przygotować plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych i kiedy należy ten plan aktualizować?*

Odpowiedź: Przygotowując plan postępowań w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy należy zwrócić szczególną uwagę na zmianę trybów krajowych przewidzianą w obowiązującej PrZamPubl. Dodatkowo, plan należy opublikować nie tylko na stronie internetowej zamawiającego, ale również w BZP.

Podstawa prawna:

- art. 23 ust. 1 ZamPublU.

¹ Zob. <https://ezamowienia.gov.pl/pl/instrukcja-interaktywna-dot-planow-postepowan/> (dostęp: 25.5.2022 r.).

2.3. Rejestracja zamawiającego na platformie e-Zamówienia

Pytanie: *Czy posiadając konto w BZP, zamawiający zobowiązany jest również do rejestrowania się na platformie e-Zamówienia? Czy ogłaszając postępowanie na portalu komercyjnym, dodatkowo należy je zamieścić na platformie e-Zamówienia?*

Odpowiedź: W przypadku, w którym zamawiający korzysta z komercyjnej platformy zakupowej, nie musi dodatkowo zakładać konta na platformie e-Zamówienia. W założeniu, platforma e-Zamówienia miała bowiem umożliwić prowadzenie elektronicznych postępowań bez konieczności wykupywania płatnych systemów.

Plan postępowań należy obowiązkowo opublikować w BZP – umieszczenie go jedynie na prywatnym komercyjnym portalu jest niewystarczające. Należy podkreślić, iż plan ten musi być uaktualniany, co stanowi nowy obowiązek zamawiającego. Częstotliwość aktualizacji nie została określona przez ustawodawcę. Należy natomiast uznać, że zamawiający powinien dokonywać stosownych zmian planu zawsze w przypadku zmiany swoich zamiarów zakupowych. Tym samym aktualizacje powinny obejmować zarówno zmiany w liczbie planowanych postępowań, jak i te dotyczące informacji o zaplanowanych już postępowaniach.

Podstawa prawna:

- art. 23 ust. 1 PrZamPubl.

2.4. Plan zamówień publicznych przy zamówieniach poniżej 130 000 zł

Pytanie: *Czy w planie postępowań o udzielenie zamówień, o którym mowa w art. 23 ust. 1 PrZamPubl, umieszcza się również informacje o zamówieniach podprogowych (które były w projekcie ustawy określane mianem bagatelnych)? Na co zwrócić uwagę przy sporządzaniu planu oraz podczas dzielenia i szacowania zamówień? Czy nadal aktualne są kryteria szacowania zamówień według czasu, przedmiotu i podmiotu?*

Odpowiedź: W planie postępowań o udzielenie zamówień nie umieszcza się informacji o zamówieniach podprogowych, które ze względu na wartość zostały uwolnione od reżimu PrZamPubl. Warto podkreślić, że na gruncie PrZamPubl nie funkcjonuje obecnie pojęcie „zamówienia bagatelne”. Regulacje pierwotnie odnoszące się do takich zamówień zostały z niej usunięte na mocy ustawy z 27.11.2020 r. o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2275).

Zgodnie z art. 23 ust. 1 PrZamPubl zamawiający publiczni, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 PrZamPubl, oraz ich związki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym.

Plan zamieszcza się w BZP, na zasadach określonych w dziale III, w rozdziale 2 PrZamPubl oraz na stronie internetowej zamawiającego. Dział ten reguluje zasady

zamieszczania ogłoszeń w BZP. Warto zauważyć, że fakultatywnie plan postępowań o udzielenie zamówień mogą zamieścić w BZP oraz na stronie internetowej zamawiającego również inni zamawiający.

Plan postępowań o udzielenie zamówień zawiera w szczególności informacje dotyczące:

- 1) przedmiotu zamówienia,
- 2) rodzaju zamówienia według podziału na zamówienia na roboty budowlane, dostawy lub usługi,
- 3) przewidywanego trybu albo procedury udzielenia zamówienia,
- 4) orientacyjnej wartości zamówienia,
- 5) przewidywanego terminu wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia.

W dniu 1.1.2021 r. weszło w życie WzórPlanPostZamPublR, które określa wzór planu postępowań o udzielenie zamówień. Zawiera on:

- 1) wykaz planowanych postępowań o udzielenie zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, które mają być prowadzone w trybie albo procedurze udzielania zamówień:
 - a) tryb podstawowy – bez negocjacji (art. 275 pkt 1 PrZamPubl),
 - b) tryb podstawowy – negocjacje fakultatywne (art. 275 pkt 2 PrZamPubl),
 - c) tryb podstawowy – negocjacje obligatoryjne (art. 275 pkt 3 PrZamPubl),
 - d) partnerstwo innowacyjne,
 - e) negocjacje bez ogłoszenia,
 - f) zamówienie z wolnej ręki,
 - g) konkurs,
 - h) umowa ramowa;
- 2) wykaz planowanych postępowań o udzielenie zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, które mają być prowadzone w trybie albo procedurze udzielania zamówień:
 - a) przetarg nieograniczony,
 - b) przetarg ograniczony,
 - c) negocjacje z ogłoszeniem,
 - d) dialog konkurencyjny,
 - e) partnerstwo innowacyjne,
 - f) negocjacje bez ogłoszenia,
 - g) zamówienie z wolnej ręki,
 - h) konkurs,
 - i) umowa ramowa,
 - j) dynamiczny system zakupów.

Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów aktualne pozostają wskazania UZP, w ramach których wskazywano na konieczność łącznego szacowania zamówień o trzech tożsamościach:

- 1) przedmiotowej, tj. dotyczącej zamówień tego samego rodzaju,
- 2) podmiotowej, wskazującej na ten sam krąg wykonawców zainteresowanych realizacją zamówień oraz
- 3) czasowej, wskazującej na możliwość udzielenia zamówień w tym samym czasie.

Ważne

Zamawiający nie może, w celu uniknięcia stosowania przepisów PrZamPubl, zaniżać wartości zamówienia lub konkursu, lub wybierać sposobu obliczania wartości zamówienia. Zamawiający nie może również dzielić zamówienia na odrębne zamówienia, jeżeli prowadzi to do niestosowania przepisów PrZamPubl, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.5. Uwzględnianie w planie zamówień postępowań wszczętych oraz zakończonych w danym roku

Pytanie: *Jednostka jest zamawiającym publicznym zobowiązany do sporządzenia planu zamówień i jego publikacji w BZP. Na przełomie roku zawarła umowy z wykonawcami, np. na dostawę artykułów spożywczych, chemicznych itp. na okres do końca 2021 r. Postępowania zapewniające realizację dostaw i usług od stycznia 2022 r. opublikowano pod koniec 2021 r. Większość umów została już zawarta na czas od stycznia do końca grudnia 2022 r. Opisana sytuacja będzie miała charakter cykliczny, ponieważ co roku księgowi nie wyrażą zgody na zawieranie umów przechodzących na kolejny rok budżetowy. W jaki sposób, w zaistniałej sytuacji, należy przygotować plan zamówień na 2022 r., skoro większość zamówień została udzielona w grudniu 2021 r.? Co należy wskazać w planie zamówień, skoro wszystkie zaplanowane na 2022 r. postępowania zostały opublikowane w 2021 r.?*

Odpowiedź: Należy podkreślić, iż zgodnie z regulacją ustawową, zamawiający uwzględni w planie zamówień te zamówienia, które planuje przeprowadzić w danym roku finansowym. W opisanej powyżej sytuacji będzie to 2022 r. Artykuł 23 ust. 1 PrZamPubl stanowi, że zamawiający publiczni, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 PrZamPubl, oraz ich związki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym. Innymi słowy, znaczenie w tym przypadku ma fakt planowania wszczęcia postępowania jeszcze w określonym roku finansowym.

Jeśli więc zamawiający zawarł umowy w grudniu 2021 r., nie powinien być uwzględnić ich w planie postępowań na 2022 r., ponieważ już przeprowadził postępowania zakończone zawarciem tych umów. Analogicznie należy rozpatrywać sytuację, w której zamawiający wszczął postępowania w 2020 r. i zakończył je przed sporządzeniem planu postępowań. Należy jednak podkreślić, że sytuacja zmieni się, jeśli w toku postępowań wszczętych pod koniec 2021 r. nie udało się wybrać wykonawcy lub podpisać umowy, a w konsekwencji zostałyby one unieważnione. Jeśli bowiem w tym okresie powstał już plan postępowań na 2022 r., wówczas zamawiający powinien dokonać jego aktualizacji o te postępowania, które będzie przeprowadzać ponownie już w roku następnym.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.6. Łączenie robót budowlanych w celu umieszczenia ich w planie postępowań

Pytanie: *Czy, w kontekście wymagań dotyczących planu zamówień, roboty budowlane dotyczące obiektów małej architektury, takich jak np.: pomniki, obiekty kultu religijnego (kapliczki, krzyże) należy traktować łącznie, czy też każdy z tych obiektów należy traktować osobno, jako odrębny obiekt małej architektury? Czy wartość zamówień na roboty budowlane polegające na budowie dróg, mostów itp. należy sumować z innymi robotami budowlanymi, czy należy traktować je jako odrębne obiekty budowlane i nie łączyć ich wartości?*

Odpowiedź: Czynność szacowania wartości robót budowlanych nie może być utożsamiana z konkretnymi pojęciami ze słowniczka zawartego w PrBud. W zakresie szacowania wartości zamówienia, o którym mowa w PrZamPubl, istotne jest bowiem bardziej to, czy roboty te stanowią jedno zamierzenie budowlane oraz fakt posiadania wspólnej funkcji gospodarczej i technicznej. Roboty budowlane, do których odnoszą się zapisy PrZamPubl, dotyczą:

- 1) wykonania, ewentualnie zaprojektowania i wykonania robót budowlanych, określonych w załączniku II dyrektywy 2014/24/UE, w załączniku I dyrektywy 2014/25/UE oraz objętych działem 45 załącznika I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2195/2002 z 5.11.2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.Urz. UE L Nr 340, s. 1) zwanego „Wspólnym Słownikiem Zamówień”, lub obiektu budowlanego, a także
- 2) realizacji obiektu budowlanego za pomocą dowolnych środków

– przy czym prace te mają zostać wykonane zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego.

W kontekście pytania należy wskazać, iż **zamówienia na roboty budowlane należy podzielić na poszczególne inwestycje**. Istotne jest w tym przypadku zarówno zamierzenie zamawiającego, jak i funkcjonalna więź łącząca elementy składające się na daną inwestycję. Inwestycja polegająca na wybudowaniu pewnej liczby obiektów małej architektury, takich jak pomniki czy obiekty kultu religijnego (kapliczki, krzyże), może być jednym zamówieniem, o ile takie jest zamierzenie zamawiającego – w takim przypadku roboty budowlane dotyczące tych obiektów należy traktować łącznie. Jeżeli jednak są one realizowane jako odrębne zamierzenia, niezwiązane ze sobą funkcjonalnie ani systemowo, wówczas każdy z tych obiektów traktuje się odrębnie, przy czym dotyczy to również zamówień, których przedmiotem jest budowa dróg, obiektów inżynierskich itd.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 PrZamPubl wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie:

- 1) kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na podstawie dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu PrBud,
- 2) planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmio-

tem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu PrBud.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.7. Obowiązki zamawiającego sektorowego przy sporządzaniu planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych

Pytanie: *Czy zamawiający sektorowy, który zamierza udzielić zamówienia sektorowego o wartości poniżej progów unijnych, zobowiązany jest do publikacji planu postępowań na e-Zamówienia?*

Odpowiedź: Zgodnie z PrZamPubl zamawiający sektorowy nie jest zobowiązany do sporządzania planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Należy podkreślić, że obowiązek sporządzania planów dotyczy tylko zamawiający publicznych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 PrZamPubl oraz ich związków (art. 23 ust. 1 PrZamPubl), nie odnosi się natomiast do zamawiających sektorowych, o których mowa jest w art. 5 PrZamPubl.

Zamawiający sektorowi nie są jednak zwolnieni ze wszystkich obowiązków publikacyjnych – ci spośród nich, którzy zobowiązani są do publikowania ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, będą musieli również zamieszczać ogłoszenia o wykonaniu umowy zgodnie z art. 448 PrZamPubl. Obowiązek ten bowiem, w zakresie umów zawartych zgodnie z PrZamPubl, jest nałożony na wszystkich zamawiających. Ponadto, zamawiający sektorowi muszą wypełnić obowiązki nałożone na nich w art. 81 ust. 1 PrZamPubl, tj. przekazać Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacje o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, co powinno nastąpić nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych bądź ostatecznych, albo od unieważnienia postępowania prowadzonego na podstawie przepisów PrZamPubl. Przypomnijmy, że § 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 21.12.2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2406), wydanego na podstawie art. 81 ust. 2 PrZamPubl, nakłada na zamawiającego obowiązek sporządzenia takiej właśnie informacji w postaci elektronicznej i przekazania jej Prezesowi UZP przy użyciu formularza umieszczonego i udostępnionego na stronach portalu internetowego UZP, zgodnego z wzorem informacji stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.8. Obowiązek aktualizacji planu przy unieważnieniu postępowania częściowego

Pytanie: *Czy w przypadku postępowania krajowego bez negocjacji, wskazanego w planie zamówień w jednej pozycji, z zaznaczeniem, że będzie ona podzielona na cztery części, niezbędna jest aktualizacja planu, jeśli tylko jedna z tych pozycji zostanie rozstrzygnięta, a trzy zostaną unieważnione? Czy konieczność powtórzenia procedury w celu rozstrzygnięcia postępowań na pozostałe trzy części rodzi automatycznie konieczność aktualizacji planu zamówień?*

Odpowiedź: W opisanej powyżej sytuacji nie zachodzi konieczność aktualizacji planu zamówień. Należy podkreślić, że zamawiający realizuje w tym przypadku zgodnie z planem procedurę dotyczącą czterech części zamówienia, z których trzy, dotychczas nieudzielone, również zostaną z czasem udzielone, zgodnie z planem. Rozważyć można kwestię zmiany przewidywanego przez zamawiającego terminu wszczęcia procedury. Teoretycznie, jeśli uległ on zmianie, aktualizacja mogłaby dotyczyć wyłącznie tej kwestii, ale raczej trudno jest określić takie działanie mianem obowiązkowego. Zgodnie z art. 23 ust. 4 PrZamPubl zamawiający zapewnia aktualność planu postępowań o udzielenie zamówień. Aktualizację planu zamieszcza się w BZP oraz na stronie internetowej zamawiającego – w rozważanym przypadku dość istotny może się okazać opis tabeli 1 i 2 wzorów planu, zawartych w załączniku do WzórPlanPostZamPublR. Z opisu kolumny 7 w tabeli wynika, że zamawiający powinien w niej zaznaczyć, iż aktualizuje plan poprzez: zmianę, dodanie lub rezygnację z pozycji planu.

W omawianym przypadku zamawiający, zgodnie z planem, prowadzi procedurę udzielenia zamówienia podzielonego na cztery części, przy czym nie dodaje nowego postępowania ani nie rezygnuje z przeprowadzenia procedury.

Jak wspomniano powyżej, potencjalna aktualizacja mogłaby być rozważana w sytuacji, w której zamawiający określił w planie konkretną datę wszczęcia procedury dotyczącej wszystkich czterech części, bądź wskazywał np. konkretny kwartał roku i w związku z unieważnieniem postępowań na niektóre części będzie zmuszony ich udzielić w kwartale późniejszym. Warto jednak pamiętać, że PrZamPubl stanowi o „przewidywanym terminie wszczęcia postępowania”, nie określając tego terminu jako ostateczny.

Podstawa prawna:

- art. 23 PrZamPubl.

2.9. Uwzględnienie zamówienia zlecanego przez inny podmiot w ramach wspólnego udzielania zamówień w planie postępowań

Pytanie: *Niektóre zamówienia (np. usługi ubezpieczenia) pewnego podmiotu stanowią część innego zamówienia, udzielanego wspólnie z innymi podmiotami, przy czym procedurę pro-*

wadzi w tym wypadku inny podmiot. Czy jeśli jednostka nie prowadzi postępowania, choć zamówienie jest realizowane na jej rzecz, należy to zamówienie ująć w planie zamówień?

Odpowiedź: W sytuacji, w której różni zamawiający planują wspólne przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia, obowiązek umieszczenia tego postępowania w planie spoczywa na zamawiającym upoważnionym do przeprowadzenia konkretnego postępowania.

Warto podkreślić, że w założeniu ustawodawcy nałożenie na zamawiających publicznych obowiązku przygotowywania planów postępowań miało na celu usystematyzowanie i zachowanie spójności prowadzonych postępowań. Opracowanie i publikacja planu stanowi jedną z czynności przygotowawczych i ma zwiększać transparentność prowadzonych postępowań. Logiczne jest, że w takiej sytuacji obowiązek uwzględnienia w planie danego postępowania spoczywa więc na zamawiającym, który został upoważniony do przeprowadzenia procedury.

Podstawa prawna:

- art. 23, 38 ust. 1 PrZamPubl.

3. Dokumentowanie przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia

3.1. Dopuszczalne formy sporządzania protokołu postępowania

Pytanie: *Czy forma elektroniczna, opatrzona elektronicznymi podpisami członków komisji przetargowej i kierownika zamawiającego, jest jedyną dopuszczalną formą sporządzania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego?*

Odpowiedź: Nie, protokół postępowania może zostać sporządzony zarówno w wersji elektronicznej, jak i w wersji papierowej, tradycyjnej.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 PrZamPubl postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego jest jawne, zaś jednym ze sposobów realizacji zasady jawności jest dokumentowanie przebiegu postępowania przez zamawiającego w postaci protokołu postępowania. W PrZamPubl ustawodawca zrezygnował z zawarcia w definicji „protokołu postępowania” wymogu pisemnej formy tego protokołu (art. 7 pkt 19 PrZamPubl). Jednak zgodnie z art. 20 ust. 1 PrZamPubl postępowanie o udzielenie zamówienia, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, prowadzi się pisemnie. Zgodnie z art. 7 pkt 16 PrZamPubl przez ową „pisemność” należy rozumieć sposób wyrażenia informacji przy użyciu wyrazów, cyfr lub innych znaków pisarskich, które można odczytać i powielić, w tym przekazywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Dotyczy to oczywiście również formy protokołu. Protokół sporządzany w postępowaniach ogłoszonych po 1.1.2021 r. nie wymaga jego podpisania przez członków komisji przetargowej (lub osoby wykonujące czynności w postępowaniu) oraz kierownika zamawiającego (lub osobę, której kierownik powierzył zastrzeżone dla siebie czynności).

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl